Portul Moldova Veche,
poarta de eşire a Banatului

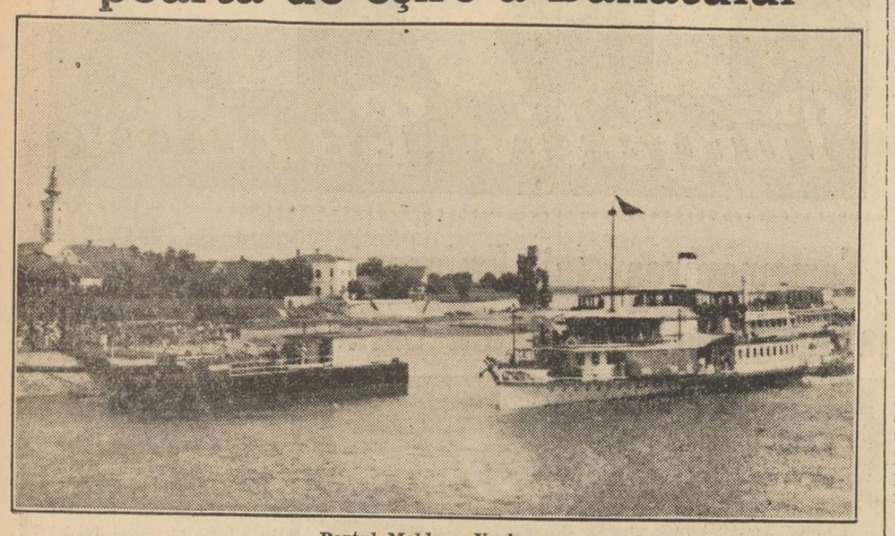

Portul Moldova Veche

In toate timpurile transporturile şi căile de comunicaţie au fost printre preocupările de căpetenie ale omului.

Nimic nu poate favoriza mai bine un ţinut sau o provincie decât dacă este înzestrat cu căi de comunicaţie naturale cum ar fi fluviile sau marea.

Afară de Transilvania, care şi ea a căutat ca eşire pentru produsele sale, calea Mureşului prin Tisa la Dunăre, toate celelalte provincii româneşti sunt favorizate de cursul Dunării ce le scaldă.

Banatul, în partea de Sud se bucură şi el de această favoare naturală, având drept hotar Dunărea.

Banatul este recunoscut încă din cele mai vechi timpuri cu industria sa bogată, subsolul mineral cât şi înfloritoarea agricultură a şesului bănăţean.

Toate aceste produse, Banatul ca orice provincie, simte nevoia de a le trimete şi desface în alte părţi. Toate celelalte provincii au câte un port ca antrepozit pentru scurgerea produselor lor, pe calea apei; Dobrogea are Constanţa, Moldova are Galaţi, Muntenia are Brăila. Oltenia are Calafat şi Corabia.

Banatul are trei căi principale de transport pentru a-şi scoate produsele sale:

calea ferată Jimbolia-Arad, până la Orşova port;

canalul Bega, prin Tisa la Dunăre;

eşirea la Dunăre în partea de sus a zonei cataractelor Dunării, adică porţiunea între Moldova Veche-Baziaş;

calea ferată Jimbolia-Arad prin Orşova prezintă o mulţime de inconveniente: este linie principală folosită de toate trenurile internaţionale şi supraaglomerată, astfel încât adăogarea de trenuri de marfă ar îngreuna peste măsură acest trafic, mai ales că linia nu este dublă, iar dublarea ei ar necesita cheltueli enorme, cu construcţia atâtor tunele ce le are în parcursul său. In plus, produsele teritoriului ajunse la Orşova ar trebui să urce calea Dunării pentru ţările din susul Dunării şi ar necesita noui cheltueli cu urcarea zonei cataractelor Dunării. La aceasta s'ar adăoga şi costisitoare construcţii pentru adunarea produselor.

Şi canalul Bega prin Tisa la Dunăre, prezintă o serie de inconveniente: Canalul trece prin teritoriul iugoslav şi apoi prin Tisa. Pe lângă aceasta, Bega nu are în orice timp apă suficientă pentru navigaţie;

pe Bega nu pot pluti orice fel de case ca la Dunăre; ea este o cale artificială, ce necesită mari cheltueli. Iar manevra vaselor pe Bega este foarte dificilă, podurile ce o traversează jenează navigaţia şi de multe ori ecluzele sunt în reparaţie luni de zile, tocmai în vremea transporturilor.

Singura cale lesnicioasă este eşirea la Dunăre în partea de sus a Cazanelor cu următoarele avantaje:

Produsele transportate cu calea ferată la Orşova scapă a mai urca regiunea Dunării la Cazane, cale aşa de costisitoare şi dificilă. La Dunăre se pot face manipulaţii în stil mare faţă de canalul Bega şi calea ferată, mai ales că aici, Dunărea prezintă adâncimi mari la mal, pentru acostarea oricărui vas, cu orice nivel de apă.

Calea ferată dublă ce s'ar face din Reşiţa şi până la malul Dunării nu are lungimea Jimbolia-Orşova şi deja pe anumite distanţe din această direcţie circulă trenuri, adică avem cale ferată până la Răcăşdia, la 40 km. de malul Dunării. Văile râurilor Nera şi Radimna sunt favorabile construirii de cale ferată.

In primii ani de după războiu, soc. Reşiţa-U. D. R. a avut un proect pentru construirea unei linii ferate pe văile râurilor Nera şi Radimna, până la Moldova Veche. Chiar şi Austro-Ungaria, înainte de războiu, începuse construirea acestei linii.

Baziaşul nu este favorizat, fiindcă este numai la 2 km. de graniţă.

D. GEORGE C. GEORGESCU
căpitanul portului

Moldova Veche este la 25 km. departe de graniţa uscatului. Calea ferată ce ar pleca din Anina prin Răcăşdia, ar şerpui valea râului Nera şi Radimna şi din satul Radimna s'ar îndrepta spre Moldova Veche.

Inainte de războiu, Banatul a avut această situaţie; toate produsele sale se scurgeau la Dunăre în partea de sus a Cazanelor, adică la Baziaş, unde se mai văd şi azi marile construcţii de artă: portul cu cheurile sale de piatră şi clădirea gării.

Trenul făcea din Timişoara trei ore până la Baziaş.

Azi, această situaţie s'a schimbat, din cauza traseului frontierei de după războiu. Banatul simte pierderea acestei desfaceri la Dunăre şi s'ar putea redeschide în bune condiţiuni la Moldova Veche. Situaţia de azi a portului este următoarea:

Moldova Veche este poarta de intrare şi eşire din ţară şi din zona Cazanelor în susul Dunării a tuturor vaselor ce trec pe Dunăre. Vasele ce scoboară fluviul fac revizia iugoslavă în portul Grădiştе şi apoi trec vis-à-vis la Moldova Veche şi invers, cele ce pleacă dela Moldova Veche intră în portul Grădiştе, în Iugoslavia, pentru revizie.

Se găsesc poziţiuni foarte bune pentru construirea bazinurilor de iernat vasele, fără prea mari cheltueli.

Serviciul hidraulic a construit un cheu cu pereu pe o lungime de 50 metri, urmând a se completa pe lungimea de 200 metri. Pe distanţa de 2 km. sunt adâncimi pentru vasele cu pescajul cel mai mare.

Ca o curiozitate, vom arăta că în anii de după războiu au intrat şi eşit din portul Moldova Veche, până la 1 Ianuarie 1932: 5.358 vase de diferite pavilioane, cu 2.151.460 tone metrice capacitate şi o parte din aceste vase au încărcat 352 milioane 745.000 kg. produse forestiere, vama încasând venituri de 16.419.910 şi P. C. A., după taxa de chelaj, a încasat 1.178.910 lei.

Pe lângă produsele forestiere ale statului şi U. D. R., în apropiere la Moldova Nouă sunt zăcăminte de minereuri, care este posibil să se redeschidă după o perioadă de neactivitate a acestor mine. De asemeni, se găseşte piatră de construcţie şi de var.

CLISUREANU

Grav accident de circulaţie
in jud. Neamţ

Un cetăţean omorât, altul rănit grav

Piatra Neamţ 9 Aprilie

In noaptea Vinerii-Mari, lângă oraşul nostru, s'a întâmplat un grav accident de circulaţie, în următoarele împrejurări:

Proprietarii de maşini C. Iacomi şi Solomon Segall, din localitate, având în antrepriză transportul unor maşini industriale de la fosta fabrică de cherestea „Fodor", din Bacău, la P. Neamţ, pentru fabrica „Măcărescu", au ordonat şoferului Ion Spătaru ca, în Vinerea Mare, să facă două transporturi.

La al 2-lea transport, după ce a trecut de oraşelul Buhuşi spre Piatra N., şoferul, simţindu-se obosit, a oprit maşina. Insoţitorul său, Meerovici David l-a trezit imediat spre a merge mai departe.

Pe teritoriul comunei Dumbrava-Roşie, lângă un pod, şoferul a adormit la volan. In acel moment către ora 2 noaptea, mergeau în sens opus, către Roznov, două care încărcate cu produse alcoolice monopolizate, proprietatea d-lor Ion Luca şi Gh. Hanganu, din P. Neamţ.

Deşi căruţaşii mergeau pe dreapta, maşina a tamponat în plin.

In isbitură, oiştea a spart parbrizul maşinii şi capul şoferului, s'a oprit în tavanul capotei şi s'a rupt de car, rămânând suspendată în cabină.

Camionul a omorît pe loc un cal, iar pe al doilea l-a târît vr'o 30 metri până la a doua căruţă, omorându-l de asemenea.

Insoţitorul carului, distribuitorul Aron Iacobi, din str. Cuza Vodă, şi căruţaşul Neculai Nichifor, din Bodeştii Precista, au fost răniţi foarte grav, iar carul a fost răsturnat în şanţul şoselei.

Căruţaşul al doilea, Gh. Beza, consătean cu Nichifor, a avut prezenţa de spirit să îndrepte caii în şanţ şi s'a ales numai cu spaima.

Răniţii au fost transportaţi la spitalul de stat din P.-Neamţ.

Cu toate îngrijirile date de medici, Aron Iacobi a murit la ora 1 ziua. Celalt rănit s'a ales cu un picior rupt. Şoferul Spătaru, lovit şi el grav, a scăpat cu viaţă ca prin minune.

—xx⊙●⊙xx—

S'au ciocnit două automobile la Târgovişte

Târgovişte, 10 Aprilie

La răspântia străzilor Domnească şi Vasilache Dumitrescu, s'au ciocnit autocamioneta nr. 16.556 B., cu automobilul turism nr. 37735 C. S., proprietatea d-lui căpitan Alexiu, din Târgovişte.

Ambele maşini au suferit stricăciuni şi în plus au fost sparte un mare număr de sticle cu vin cari erau în autocamionetă.

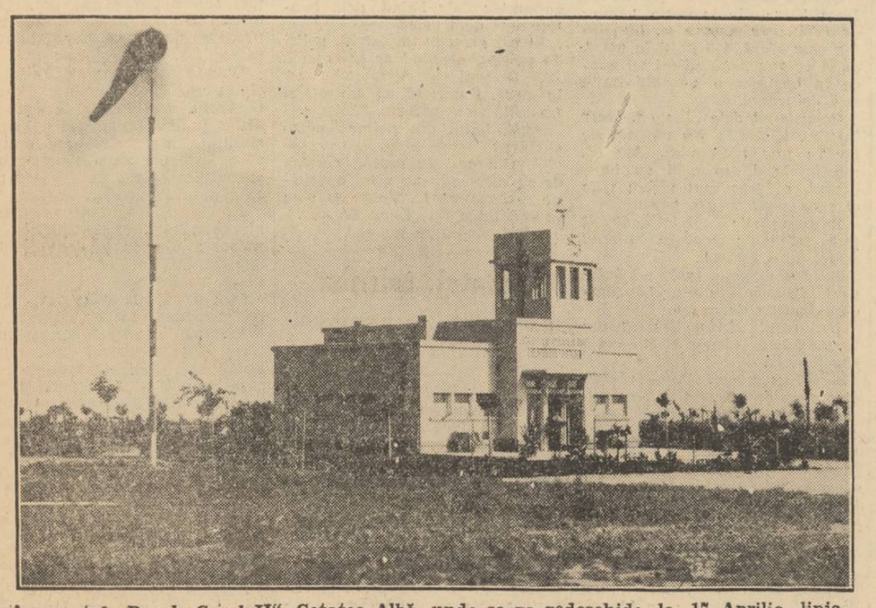

Aeroportul „Regele Carol II", Cetatea-Albă, unde se va redeschide la 17 Aprilie linia aeriană Bucureşti-Galaţi-Ismail-Cetatea Albă.

✝Profesorul G. G. Longinescu

După patru decenii de activitate la catedră şi în laborator, profesorul G. G. Longinescu, s'a retras în toamna trecută pentru o odihnă pe care o meritase din plin.

Dar pentru acest profesor înăscut, existenţa fără grija zilnică a cursului, fără contactul cu studenţii, fără vaporii acizi ai laboratorului, nu mai avea rost. De aceea, poate, omul cu voinţă de fer, pentru care viaţa cerea în fiecare zi o doză de eroism, s'a lăsat în braţele morţii şi a închis ochii pentru totdeauna.

Viaţa şi activitatea profesorului G. G. Longinescu nu se pot rezuma în câteva linii. Născut la Focşani, acum aproape 70 de ani, dintr'o familie care a dat învăţământului românesc câteva figuri strălucite, şi-a luat doctoratul în chimie la Berlin şi a venit în ţară ca să creeze o adevărată şcoală, şcoala prin care au trecut cei mai mulţi dintre profesorii de ştiinţe ai României de azi. Cum a înţeles profesorul Longinescu rolul catedrei sale, o pot spune cu recunoştinţă toţi cei cari i-au fost elevi. Sever şi pretenţios, când trebuia, profesorul ştia să insufle studenţilor săi respectul punctualităţii, al datoriei împlinite, al corectitudinii ştiinţifice.

Omul de ştiinţă îşi câpătase demult faima peste hotare, prin cercetările sale de laborator.

Profesorul ştiuse să creeze alţi buni profesori, oameni de ştiinţă şi tehnicieni cu cari ţara se mândreşte astăzi.

Neostenit, profesorul Longinescu s'a străduit să răspândească ştiinţa lui şi dincolo de zidurile amfiteatrului universitar: de aceea, a scos aproape an de an câte o carte de ştiinţă pe înţelesul tuturor, a tipărit revista „Natura", a rostit conferinţe pentru toţi. Cu greu s'ar putea găsi alt exemplu de devotament pentru ştiinţă şi de muncă fără preget.

In faţa mormântului profesorului Longinescu, închis ieri la Focşani, se pleacă ştiinţa românească şi toţi elevii lui, pentru cari a fost un aspru, dar bun şi neuitat profesor.

Salonul oficial: Pictura

de prof. G. OPRESCU

Teodorescu-Sion nu era numai un remarcabil pictor, el era şi organizatorul Salonului oficial. Ca inspector general al artelor el a adus multe servicii cauzei picturei şi sculpturei în ţara noastră. Energic şi priceput, el ar fi fost doritor să facă mai mult, dacă împrejurările în care trăim n'ar fi fost aşa de protivnice culturei, în nesiguranţa zilei de mâine. Moartea lui lasă multe regrete, printre confraţi, ca şi printre amatorii de artă dela noi.

*

Din lunga listă a expozanţilor voi alege numai pe cei care, personal, ni se par că aduc o notă mai nouă, sau ne prezintă o lucrare ce se ridică peste cele cu care ne-au obicinuit. Poate în alegerea pe care o voi face va intra o atitudine de „parti pris". Goya întrebat de un confrate, a mărturisit odată că nu se poate face artă fără „parti pris". Cam acelaş lucru l-ar putea răspunde şi criticul care judecă arta, al cărui rol este mai ales să fie sincer şi obiectiv, mai întâiu faţă de el însuşi, apoi de operile ce are să examineze.

Exceptând prea puţine lucrări, mai ales cea pe care o considerau cu adevărat „hors concours" a lui Petraşcu, rare sunt tablourile despre care să putem spune că ar merita să intre fără discuţie, într'o galerie publică. In multe din ele vom întâlni însă calităţi, unele ţinând de culoarea lor, altele de felul ingenios în care sunt pictate, altele încă de frumuseţea materiei, tot însuşiri care se adresează în primul rând ochiului şi care denotă la autorul lor o natură de sensual. Bucăţile cu adevărat studiate, voite, obţinute prin alte mijloace decât sub impulsul unei fericite şi momentane excitaţii senzoriale, sunt rare.

Nutzi Acontz expune o natură moartă: un paner cu fructe, în care culoarea este originală şi vie, puternică, fără asprime şi fără nimic prea crud. Dacă brunul violaceu al mesei ar fi fost mai puţin uniform şi n'ar fi tălat compoziţia în mod aşa de brusc, farmecul acestei lucrări reuşite ar fi fost de sigur mai mare.

Angheluţă aduce două portrete, serios studiate, frumos pictate, cu rafinamente de pastă, mai ales în cel al copilului. Prin proporţiile lor, prin ştiinţa ce ele comportă, prin calmul cu care sunt executate, prin stăpânirea subiectului, până în cele mai neînsemnate amănunte, ele ne apar ca cele mai meritorii lucrări de acest gen, împreună cu portretul lui Iusuf de Stoica, din întreaga expoziţie. Pe o scară mai modestă, dar încă foarte plăcut este şi portretul Tanţei D., de A. Aricescu-Vasiliu.

Parcurgând în mod alfabetic catalogul, ne vom opri la natura moartă a lui Băjenaru, nu destul de unitar compusă, în care sunt însă părţi savuros pictate; la Berea, în special la vederea Senei (Pont Royal), un peisagiu delicat, ţinut mai ales în priuri, care ne satisface mult mai mult de cât vederile sale din Veneţia, din expoziţiile trecute, mai superficiale şi mai inutil brutale. Brana rămâne credincios naturei sale grave, în peisagii fără nici un element de farmec, serioase însă, sincere văzute mare. Byck-Wepper are viaţă, în compoziţie şi în coloritul viu, iar Andronic Cantacuzino, pe care aşa de rar îl vedem în expoziţii, ceva în acelaş timp sănătos şi sever, cu o paletă din cele mai subtile.

Nimic mai deosebit ca gen şi ca fel de a fi pictat ca Nudul şi Rochia roşie a Luciei Demetriade. Prefer pe cea din urmă, sonoră ca o fanfară, deşi nu mă împac cu deformările din figură. Dimitriu Nicolaidi apare ca un pictor extrem de sensibil într'un subiect destul de ingrat: un deal banal, în redarea căruia artistul a găsit cea mai potrivită şi mai plăcută gamă de verde.

Dintre peisagiile lui Ghiaţă, amândouă larg tratate şi larg văzute prefer Iarna, mai unitară, mai bine închegată. Umbrele excesiv violete ale celuilalt peisagiu, turbură parcă armonia generală a tabloului. Ion Hoeflich este un debutant la care se simt încă timidităţi, oarecare inexperienţă, poate o prea vizibilă acţiune asupra lui din partea fratelui mai mare; are însă talent, ştie să vadă şi aproprie cu gust culorile într'o vedere de oraş foarte plăcută. Iorgulescu, Iosif îşi urmează regulat drumul pe care îl cunoaştem. Lucrările trimise, şi de unul, şi de celălalt, fără să ne aducă nimic pe care să nu-l fi ghicit din operile lor trecute, sunt printre cele mai interesante din Salon. De Sorin Ionescu un nud liber tratat şi foarte plăcut.

Spuneam odată despre Iordache că numele său trebue reţinut de amatori. Văd cu plăcere, că nu m'am înşelat. Sunt puţine tablouri în salon pictate aşa de solid, cu o atât de adâncă înţelegere a resurselor tehnicei, ca Peisagiul cu arbori, subiect ingrat, scump în trecut lui Andreescu, şi Găinile. Labin rămâne credincios nevoiei sale de a se prezinta cu subiecte gândite decorativ. Nu mă împac cu cel pe care l-a ales de data aceasta, ceva cam prea naiv, cam prea romantic. Materia de care se serveşte este însă de un aspect rar şi preţios, iar felul cum e aşezată pe pânză denotă progrese vizibile în tehnica artistului.

In progres şi Laetiţia Lucasievici. Amuzantă natura moartă a Lilei Pancu. Valea Argeşului, a lui Naum, prea sus atârnată, ne pare totuşi o lucrare de merit. Greu de clasat d-na Filionescu-Murnu. Hotărît nu-s de acord cu dânsa în ce priveşte portretul, cu grije desenat, de un colorit cu totul nepotrivit. Mironositele denotă însă preocupări de stil, ne duc cu amintirea până la primitivii italieni — ca sentiment, nu ca execuţie — notă rară şi simpatică în pictura noastră. Şi aici însă aş preferi o altă gamă de cât cea pe care o iubeşte atât artista.

Olteanu este elevul lui Stoenescu şi aceasta se simte. Peisagiul său este văzut însă în alt spirit, iar coloritul este dintre cele mai delicate. Bun portretul de Marica Râmniceanu, deşi cam prea „manierat". Bun de asemenea cel de Stoica, pictat cu atâta avânt şi convingere, în cât îi iertăm chiar violenţele.

Vânătoru se prezintă cu un portret, în care se văd unele calităţi, însă mai discutabil, şi cu o natură moartă, cu totul demnă de trecutul său: savuroasă ca materie, originală cu gamă de colorit, personală în compoziţie. Termin această scurtă cronică, în care s'au produs forţat unele omisiuni, atrăgând atenţia publicului asupra unui frumos peisagiu al Elenei Vavilina, simplu, compus şi tratat în chipul cel mai fericit, într'o gamă de culori din cele mai delicate. Este ceeace am văzut mai reuşit până acuma, în opera sa.

—xx⊙●⊙xx—

CEFERIADA 1939

PREMII PENTRU COMPOZIŢII MUZICALE ŞI LITERARE

In vederea manifestărilor culturale şi sportive ceferiste, cari vor fi în acest an, în zilele de 10, 11 şi 12 Iunie, serbări cari se ţin anual şi cari de data aceasta li se vor da o deosebită amploare, conducerea căilor ferate a instituit un concurs pentru alegerea celor mai bune lucrări pentru străjeri în legătură cu activitatea ceferistă.

Concursul constă din o parte rezervată muzicii (marşuri, imnuri şi cântece) iar alt capitol, în cela ce priveşte poezia şi literatura. Acestea din urmă cuprinzând marşuri, romane, schiţe, nuvele, scenete pentru radio, etc.

Toate aceste lucrări vor fi inspirate din activitatea căilor ferate şi vor fi premiate după cum urmează: pentru muzică 10.000 lei, 5.000 şi 3.000. Pentru poezie şi literatură 10.000 lei, 5.000 şi 2.500

Pot participa la acest concurs scriitori şi compozitori români. Lucrările vor fi depuse până la 10 Aprilie 1939, d-lui preşedinte al comisiunii de organizare a *Ceferiadei 1939*, la direcţiunea de studii C. F. R., strada Regală nr. 1, etajul I, într'un plic sigilat, care să conţină lucrarea pentru concurs şi un plic închis cu numele autorului. Atât pe plic cât şi între paginile lucrării se va pune un moto.

Comisiunile formate din specialişti vor aprecia lucrările.

—xx⊙●⊙xx—

Preoţi misionari în eparhia Argeşului

Piteşti, 10 Aprilie

Episcopia Argeşului, în vederea combaterei acţiunii subversive, a sectanţilor, a numit o serie de preoţi misionari în jud. Argeş: preotul Ioan Stănciulescu (Aref) pentru regiunea Corbeni; pr. Ion Sandu (Stroeşti) pentru regiunea Vlaşca; pr. Ion Lapedatu (Luminile) pentru regiunea Milcoiu (Isbăşeşti); pr. Ştefan Udrescu pentru oraşul Piteşti; pr. Al. Stănciulescu (Prundu) pentru regiunea Oarja.

In jud. Olt: preotul Al. Ardeleanu pentru regiunea Văleni; pr. D. Popescu-Icoana, pentru regiunea (Potcoava); pr. D. Popa pentru oraşul Slatina; pr. Vasilescu pentru regiunea Teslui-Curtişoara şi pr. Marin Stănescu, pentru regiunea Spineni

Necesitatea unui arboret la noi in ţară

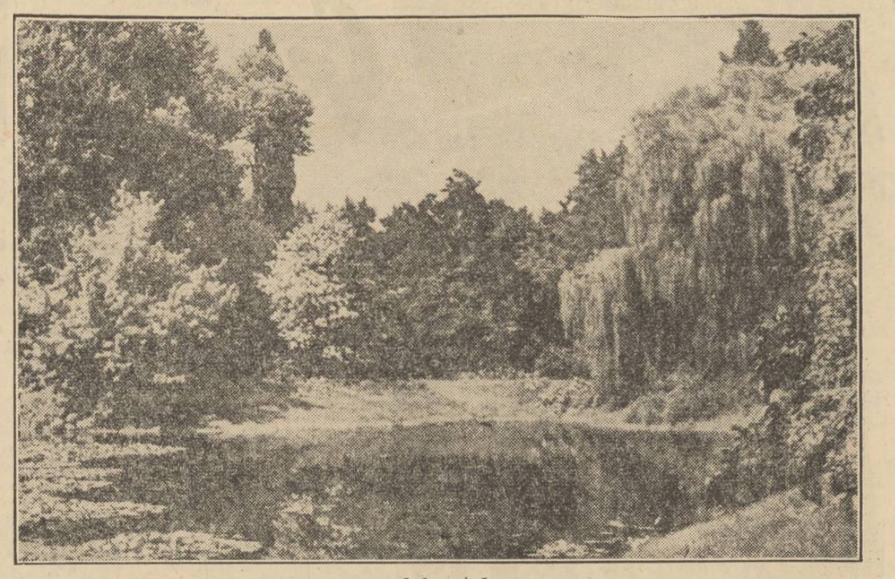

Arboretul

Ideia de a creia parcuri naţionale şi rezervaţiuni a luat fiinţă odată cu gândul de a păstra unităţi biologice cari, prin faptul diferenţierii lor de mediul întreg, oferă oamenilor de ştiinţă noui domenii pentru cercetări. Astfel pentru prima oară la 1872 Congresul Statelor Unite a decretat teritoriul Yellowstone ca parc public. De atunci ideia protecţiei naturei şi a parcurilor naţionale s'a răspândit mult. Astfel în Europa prin Congrese internaţionale s'au creiat parcuri naţionale şi chiar internaţionale, cum este masivul Tatra.

La noi în ţară această mişcare a început datorită Soc. Naturaliştilor din România, al cărui preşedinte d. prof. Popovici-Băznoşanu şi d. prof. Borza, de la univ. din Cluj, au pus bazele „Protecţiei Naturii". Astfel au luat naştere parcurile naţionale cum sunt pădurea Cocora din Bucegi, pădurea Letea din delta Dobrogei. Parcul Regele Ferdinand dela Nicoliţel şi alte terenuri mai mici din ţară, caracteristice prin specii rare de plante şi animale.

Alături de grija pentru acestе rezervaţiuni şi parcuri naţionale trebue să avem în vedere şi îngrijirea deosebită a arborilor şi arbuştilor, atât de importanţi din punct de vedere nu numai ştiinţific, dar şi pentru economia şi estetica ţării noastre. Teritoriul pe care sunt crescuţi şi îngrijiţi arborii şi arbuştii pentru împlinirea acestui scop, poartă numele de „Arboretum".

Arboretul la noi în ţară trebue să fie un câmp de studiu pentru arborii şi arbuştii cari pot creşte în mod natural, fără ocrotire artificială, în regiunea geografică unde acest arboret va lua fiinţă. Creiarea unui arboret care să conţină toate genurile şi speciile de arbori şi arbuşti dela noi şi de aiurea, este imposibilă nu numai din cauza suprafeţei mari şi a cheltuelilor pe cari le-ar necesita, dar şi din cauza condiţiilor climaterice deosebite pe cari le cer diferiţi arbori şi arbuşti. Având în vedere clima care prezintă variaţii destul de pronunţate pe întinsul ţării noastre,—arboretul ar trebui să fie hotărât pentru trei regiuni diferite supuse unei conduceri centrale. Plantaţiile arboretului se pot face considerând situaţia geografică sau după norme sistematice. In primul caz, arborii şi arbuştii sunt repartizaţi după apariţia lor spontană în zonele de munte, deal, câmpie, stepă, sau mlaştini care oferă fiecărui gen condiţiile sale specifice de viaţă. Arboretul bazat pe norme de sistematică ordonează diferiţii arbori şi arbuşti după grupări botanice: familie, gen şi specie.

Ori unde ar fi alcătuirea arboretului, plantarea trebue făcută în aşa fel ca fiecare arbore şi arbust să se poată desvolta până la o vârstă cât mai înaintată şi astfel să prezinte în evoluţia sa rădăcinile, tulpina, ramurile, frunzele şi celelalte organe cu toate caracterele specifice. Nu trebue însă, să se aibă în vedere numai păstrarea habitusului caracteristic al fiecărui arbore şi arbust, dar şi efectele de lumină şi umbră cari isvorăsc din portul lor individual, sunt deosebit de importante pentru studiul unui grădinar peisagist.

Numai grădinarul, care cunoaşte toate caracteristicile unui arbore sau arbust şi poate prevedea înainte de plantare modul cum acesta se va încadra în tabloul general al locului, poate creia un parc după toate legile esteticei cari sunt şi cele mai apropiate naturei.

REBHUHN
Directorul technic al Casei Grădinilor

Problema mondială a materiilor prime
Cuprul

de AXENTE S. BANCIU

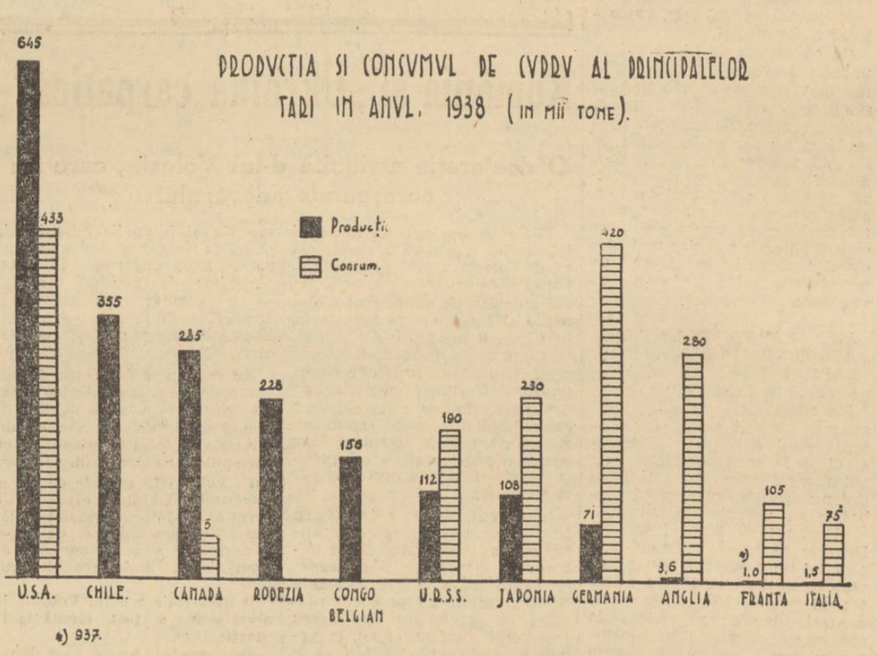

Cuprul (popular arama) este cunoscut din cele mai vechi timpuri. A creiat chiar o epocă: epoca de aramă. Acest lucru a fost posibil deşi cuprul nu se găseşte în stare pură în pământ, ci numai ca minereu, fiindcă unele minereuri prin tratare cu cărbuni permit cu uşurinţă separarea metalului. Astfel, cuprul a dat omenirii, înaintea fierului, primele obiecte de metal.

Astăzi acest procedeu nu s'a schimbat mult. Diferenţa e că după ce se obţine acest cupru brut, azi se rafinează pe cale electrică şi se obţine metal cu o puritate de 99,9% cupru.

Cuprul este dintre metalele seminobile, fiind plasat în ce priveşte conductibilitatea electrică imediat după argint. Deaceea se întrebuinţează foarte mult în aparatura electrică şi mai ales pentru fabricarea sârmei de telefon.

Dar cuprul aliat cu alte metale ne dă aliajele cele mai uzuale.

Astfel, amestecat cu zincul ne dă alama, iar cu cositorul ne dă bronzul. Adăogând şi nichel obţinem neusiber sau alpaca, iar cu aluminiu, duraluminiul.

Aceste aliaje se întrebuinţează la fabricarea a diferite obiecte casnice, piese de maşini, statui, dar importanţa lor constă mai ales din faptul că se întrebuinţează la fabricarea armamentului.

Astfel, acest metal, enorm cerut pe piaţă, a ajuns să se producă circa 2,5 mil. tone anual.

Principalele ţări producătoare sunt: Statele Unite ale Americii, Chile, Peru, Canada, Australia, iar principalele consumatoare sunt: Statele Unite, Anglia, Germania, Franţa, Rusia şi Japonia.

Dacă repartizăm producţia de cupru pe continente, găsim (după datele din 1937) că America contribue cu 66% din producţia mondială, Africa cu 18%, Europa cu 10,7% (dar şi această producţie e în mare parte obţinută cu minereu de import), Asia 4,8% iar restul, (sub 1%) Australia.

Repartizând producţia de minereu de cupru pe ţări avem:

	Prod. de minereu (conţ. în metal)	Prod. de cupru brut
Lumea	2.289	2.252
U. S. A.	765	819
Chile	413	397
Canada	241	211
Rodesia	212	212
Congo	151	183
Rusia	93	93
Japonia	80	88
Iugoslavia	40	39
Peru	36	34
Germania	33	66
Mexico	46	45

Principalele ţări exportatoare sunt (datele din 1937): Chile cu 383 mii tone, U. S. A. cu 271 mii tone, Canada cu 139 mii tone, Mexico cu 44 mii tone.

Marile ţări importatoare sunt: Anglia cu 398 mii tone, Germania cu 176 mii tone, Franţa cu 119 mii tone, Belgia cu 118 mii tone, Italia cu 76 mii tone, Japonia cu 56 mii tone şi Suedia cu 41 mii tone.

Dacă repartizăm producţia de minereu de cupru, aşa cum e azi la modă, pe cele două grupe ideologice de state, găsim că din producţia mondială de 2.289 mii tone în 1937, Germania, Italia şi Japonia au produs 113 mii tone, ceeace face circa 5% din producţia mondială şi consumă 24% din producţia lumii, iar U. S. A., Franţa, Imperiul colonial englez (prin Canada, Rodesia) şi Rusia 1.340 mii tone, ceeace face 58,5% din producţia lumii şi consumă 63% din producţia mondială.

Cuprul fiind metalul războiului prin excelenţă, deoarece din el se fabrică cartuşele, vedem superioritatea extraordinară a axei Paris-Londra.

Dar ceeace e mai interesant e să vedem de unde se aprovizionează ţările importatoare Astfel, importul Germaniei provine, 52 mii tone din Rodesia şi Uniunea Sud Africană (deci Anglia), 30 mii tone din Congo Belgian şi 23 mii tone din U. S. A., cel italian provine din Chili 26 mii tone şi U. S. A. 14 mii, tone, iar Japonia importă aproape exclusiv din U. S. A., Anglia importă din Canada, Rodesia (deci din imperiu) şi din Chile, iar Franţa din Chile, Belgia şi U. S. A.

In 1938, anul înarmărilor masive, vedem cum Germania a consumat 420 mii tone (producând abia 71 mii tone), ajungând aproape U. S. A. cari au consumat circa 500 mii tone din producţia de 645 mii tone; Japonia a produs 108 mii tone şi a consumat 230 mii tone (importând deci masiv); Franţa a consumat 105 mii tone, Anglia 280 mii tone iar Italia 75 mii tone.

—xx⊙●⊙xx—

PENTRU INIMILE CARITABILE

Nenorociţii de mai jos se găsesc într'o impresionantă mizerie. Bolnavi, lipsiţi chiar de strictul necesar, fără vreun ajutor, ei apelează la sufletele generoase rugându-le să le vină în ajutor. Un ban, o haină, o pâine, un lemn, ar putea alina suferinţa acestor vitregiţi ai soartei:

— In com. Prejmer jud. Braşov se sbuciumă în mizerie Gheorghe Mireţ, om tânăr, voinic, cu putere de muncă dar care nu are unde munci. Ar vrea să-şi cumpere o pereche de boi, găsind astfel mai uşor de lucru.

— Constantin Dumitrescu, bolnav de tuberculoză, se află internat în sanatoriul din Cosmuţa (Cluj).

— Nichifor Giurgiovanu, str. Antiaeriană nr. 61 (Lupeasca), paralizat şi fără nici un sprijin de nicăeri. In preajma Paştilor, el roagă pe cei buni să-l ajute, cu ce pot.

— Sultana Cristea, str. Maria Muscă 4 (Ferentari), suferindă, cu 7 copii, soţul tuberculos.